

NÁČELNÍK GENERÁLNÍHO ŠTÁBU
Armády České republiky

Čj. 2119/2008-1618

V Praze dne 17. září 2008
Výtisk č. 2
Počet listů: 4

Náměstek ministryně obrany
Ing. Jaroslav KOPŘIVA

P r a h a

EXPERTIZNÍ POSUDEK
Dokumentace projektu ISPROFIN č. 107 316 0010
„Taktický transportní letoun - nákup“

K předložené dokumentaci projektu „*Taktický transportní letoun - nákup*“ uvádím následující:

Program obnovy letadlového parku dopravního letectva AČR, jehož součástí je i obnova taktických transportních letounů byl projednán a vzat na vědomí Bezpečnostní radou státu dne 1. února 2005 s doporučením předložit materiál na schůzi vlády. Vláda předložený materiál projednala dne 13. dubna 2005 a přijala k němu usnesení č. 422, k obnově letadlového parku dopravního letectva AČR. Ve výše uvedeném materiálu se pořízení čtyř až šesti taktických transportních letadel předpokládalo postupně v letech 2012 až 2015.

Dne 22. října 2007 přijala vláda usnesení č. 1194, o Transformaci resortu Ministerstva obrany, kde v bodě I. 3. vláda schvaluje trvalé zajištění potřebných finančních zdrojů pro případné nasazení sil a prostředků AČR, vyčleňovaných do sil rychlé reakce Organizace Severoatlantické smlouvy (NATO Response Force – NRF) a Evropské unie (European Union Battlegroup – EU BG), a to mimo rozpočet resortu Ministerstva obrany. Tato transformace byla následně rozpracována do podmínek resortu Ministerstva obrany ve Směrnici ministryně obrany pro rozvoj a činnost resortu Ministerstva obrany na období 2009 – 2014 s doplňujícími úkoly pro rok 2008 (čj. 1088-1/2007/DP-3691) kde ve vztahu k předmětnému projektu jsou definovány úkoly:

- a) U dopravního letectva pořídit taktické transportní letouny pro přepravu materiálu, sil a prostředků AČR.
- b) Posílit expediční schopnosti letecko-technického zabezpečení tak, aby došlo k naplnění politicko-vojenských ambicí ČR.

Tyto skutečnosti zvýšily prioritu a aktuálnost požadavku na pořízení taktických transportních letadel, což se odrazilo i v posunu požadovaného termínu jejich uvedení do provozu. Převzetí letadel je požadováno postupně v letech 2009 – 2012.

PRO SLUŽEBNÍ POTŘEBU

Po vstupu ČR do NATO a změně makroekonomických podmínek se zásadním způsobem změnila podmínky ovlivňující výstavbu Armády České republiky. Na tuto skutečnost bylo reagováno i usnesením vlády ze dne 12. listopadu 2003, č. 1154 o „Koncepci výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizaci ozbrojených sil České republiky, přepracované na změněný zdrojový rámec“. Tímto usnesením bylo, kromě jiného, rozhodnuto, že AČR bude provozovat 18 podzvukových taktických letounů L-159. S cílem zabezpečení provozu letounů L-159 bylo NGŠ AČR rozhodnuto použít dalších 6 letounů L-159 jako zálohu pro zabezpečení výcviku v případě vysazení některého z letounů základní sestavy.

Usnesením vlády č. 690 ze dne 7. 7. 2004 bylo rozhodnuto o uvolnění nepotřebných 47 letounů L-159 z výzbroje Armády České republiky. Tím byly vytvořeny předpoklady pro vyřazení těchto letounů z výzbroje AČR a jejich následný odprodej s cílem snížení nákladů na uložení a údržbu, případně jejich využití při přestavbě letounů L-159 na letouny dvojího řízení L-159T1.

Vláda svým usnesením č. 480 ze dne 21. dubna 2008 vzala na vědomí úmysl Ministerstva obrany

- a) podepsat Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem obrany a koncernem EADS Construcciones Aeronauticas S.A. (dále jen „Memorandum“) týkající se směny nepotřebných podzvukových taktických letounů L-159 vyřazených z výzbroje a užívání AČR za jeden dopravní taktický transportní letoun EADS CASA-295M pro potřeby AČR,
- b) připravit po dohodě s koncernem EADS a ve spolupráci se společnostmi AERO Vodochody a.s. a OMNIPOL a.s. návrh smlouvy v duchu Memoranda.

K rozpočtovému krytí akvizice 3 taktických transportních letounů bylo na základě usnesení Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR č. 485 ze dne 12. 6. 2008 vyčleněno do programu 107 310 *Zvyšování schopností vzdušných sil II* 2 250,000 mil Kč.

Svým usnesením č. 837/V ze dne 2. 7. 2008 vláda vzala na vědomí informaci o stavu jednání vedených ministryní obrany ve spolupráci s ministrem financí a ministrem průmyslu a obchodu ve věci přípravy návrhu smlouvy vycházejícího z Memoranda, včetně specifikace nabývaného majetku „Transportní letoun – nákup“. V bodě III. tohoto usnesení bylo ministryní obrany uloženo předložit ke schválení konečné znění návrhu smlouvy mezi Českou republikou – Ministerstvem obrany a OMNIPOL, a.s.

Na základě výše uvedených skutečností konstatuji, že **pořízení taktických transportních letadel CASA C 295 M je výsledkem rozhodnutí vlády ČR a vrcholového managementu MO ČR.** Na základě těchto rozhodnutí správce programu/podprogramu zpracoval předkládanou dokumentaci programu/podprogramu 107 316 a 107 318 v rámci doplňku dokumentace programu 107 310.

K věcnému parametru:

Projekt je předkládán v souvislosti s vydáním Přílohy č. 12 k čj. V 455/2008-1203 „SdP činnosti a rozvoje resortu MO na roky 2009-2014“ a usnesení Parlamentu ČR č. 485 ze dne 12. 6. 2008, na jehož základě vyčlenila Poslanecká sněmovna 2 250,00 mil. Kč v roce 2008 do programu 107 310 k nákupu 3 taktických transportních letounů. Dokumentace programu 107 310 ve 2. znění popisovala akce a projekty pouze v letech 2007 až 2008. Důvodem byla absence Střednědobého plánu činnosti a rozvoje resortu MO.

Pořízením 4 (čtvrtý letoun bude získán směnou za letouny L-159) kusů taktických transportních letounů typu CASA C-295M, včetně potřebné logistické podpory pro první

PRO SLUŽEBNÍ POTŘEBU

a druhou úroveň údržby letounů, příslušné technické dokumentace, počáteční sady náhradních dílů, výcviku personálu a zavedení pořízeného majetku do používání v letectvu AČR bude naplněn cíl č. 1 podprogramu 107 316 0016. Vymezení cíle je z mého pohledu bez připomínek. Účelnost pořízení letounů je v předložené dokumentaci dostatečně rozpracována a poskytuje potřebné údaje o jednotlivých pořizovaných komoditách.

K časovým parametrům:

Letouny budou pořízeny v letech 2009 až 2011, nejpozději s dodávkou prvního letounu bude realizována dodávka pozemního logistického vybavení, počáteční sada náhradních dílů, odpovídající část technické dokumentace a vycvičen nezbytný počet personálu. Této skutečnosti odpovídá i rozložení finančních prostředků v jednotlivých letech. Časový parametr považuji za reálný.

K finančním parametrům:

Pro financování nákupu budou využity přidělené prostředky SR 2008 a SR 2009. V souladu s Usnesením vlády ČR . 837/V ze dne 2. 7. 2008, „Informace o výsledku jednání ve věci přípravy textu smlouvy týkající se Memoranda o porozumění mezi koncernem EADS CASA a Ministerstvem obrany a související se zcizením nepotřebných podzvukových taktických letounů L-159 vyřazených z výzbroje a užívání AČR a s dokončením obměny taktických transportních letounů vzdušných sil AČR“ budou pořízeny 4 ks letounů typu CASA C-295M výměnou za 5 ks nepotřebných letounů L-159. **Z toho důvodu je v dokumentaci podprogramu a investičním záměru příslušné akce kalkulace celkových pořizovacích nákladů na letouny C-295M menší než skutečná hodnota letounů** (průměrná cena za měrnou jednotku je menší). Pro efektivnější využití přidělených finančních prostředků se předpokládá využití systému záloh na investiční položky příslušné akce.

Text Memoranda nehovoří o tom, jaký smluvní typ má být uzavřen, ale je zřejmé, že se bude jednat o smlouvu směnou. Strany by si tedy měly poskytnout plnění srovnatelné povahy.

Je tedy nutné brát v úvahu, že „**Bezplatné přenechání jednoho taktického transportního letounu za plnění protihodnotou**“ v podobě 3 ks letounů L-159A a 2 ks letounů L-159T1, je pojmově nesmyslné, neboť je zcela vyloučeno, aby byla věc bezplatně přenechána za plnění protihodnotou. Bezplatným přenecháním věci je darování, které však vzájemně nelze využít, protože by se jednalo o tzv. disimulovaný právní úkon, jehož skutečným obsahem by byla v tomto případě např. **smlouva směnná**.

Směna je jeden dvoustranný konsensuální právní úkon, jehož předmětem je povinnost (závazek) jedné strany převést na druhou smluvní stranu vlastnického právo k věci (poskytnout nepeněžitě plnění) a závazek druhé smluvní strany za to převést vlastnického právo na první stranu k jiné věci (nepeněžitě plnění).

Zamýšlená transakce má být provedena bez doplatku. Navenek se tedy věc jeví tak, že AČR (MO) by měla vycházet z toho, že ceny (resp. hodnoty) směňovaných věcí by měli být přibližně stejné. **Tato skutečnost se musí prokázat.**

S ohledem na výše uvedené musí být s odbornou péčí a řádně zdůvodnitelné a zdůvodněné, proč je pro stát výhodná právě **směna** jako způsob pro převod majetku ze sféry jednoho subjektu do právní sféry subjektu druhého.

PRO SLUŽEBNÍ POTŘEBU

AČR (MO) na jedné straně bude určitou věc (3 ks L-159A a 2 ks L-159T1) pozbývat ze svého vlastnictví a na straně druhé bude určitou věc (transportní letadlo CASA C-295M) do svého vlastnictví nabývat.

Jakožto subjekt na straně nabídky ohledně L-159 se **nevyhne ani AČR (MO) tržním mechanismům stanovení prodejní ceny**. Vzhledem k tomu, že se s letouny L-159 běžně neobchoduje, nelze vycházet z reálných tržních cen těchto letadel, neboť tyto neexistují (tento závěr může potvrdit nebo vyvrátit znalecký posudek).

Za tímto účelem **doporučuji** využít materiál, jehož obsahem je znalecký posudek (odhad) cen letounů L 159 A/T1, který je uložen na SV MO. **Tento expertizní posudek o výše zmíněné údaje doplnit.**

K **porovnání nákladů** na pořízení nových transportních letounů stejné kategorie od jiných výrobců **doporučuji** využít Marketingovou analýzu Čj. 39-4/2006-5888 ze dne 28. února 2006 a pozdější Marketingovou informaci Čj. 80551-63/2008/DP-1618 ze dne 24. dubna 2008, zpracovanou SV MO OŘV oddělení marketingu a analýz.

Tento expertizní posudek o výše zmíněné údaje doplnit.

Závěr:

K úspěšné realizaci a dokončení celého projektu v souladu se zpracovanou specifikací SRDS - OS MO, předloženou na SV MO k dalšímu využití, je nutné znát alespoň předpokládanou **orientační cenu letounů C 295 M CASA**. Toto má hlavní význam pro kalkulaci výdajů a zavedení do Střednědobého plánu rozvoje a činnosti resortu MO.

Finanční krytí spojené s dalším zvyšováním nákladů nad vyčleněné 2,75 mld. Kč v tomto projektu doporučuji řešit z mimorozpočtových zdrojů, získaných z odprodeje nadbytečného majetku resortu MO.

Pořízením čtyř nových transportních letounů CASA C-295M by měly být nahrazeny zejména letouny Antonov An-26. V rámci AČR je provozováno 5 ks letounů, jejichž technický život bude vyčerpán v letech 2013 až 2014.

V současné době používaný letoun **An-26 neodpovídá požadavkům mezinárodních organizací pro civilní letectví ICAO**, které kladou důraz především na přesnost navigace, emisní a hlukové normy.

Pořízení čtyř letounů CASA C-295 M není pro obnovu transportního letectva AČR z hlediska operačního a operačně – taktického konečné řešení, neboť tyto letouny svým doletem a přepravní kapacitou **plnohodnotně neřeší skutečné požadavky AČR na operační a taktickou přepravu a na udržitelnost vlastních vojsk v prostorech nasazení (vyplývá z politicko-vojenských ambicí ČR)**. Chybějící požadovanou přepravní kapacitu je nutné řešit pořízením dalších dvou letounů s vyšší přepravní kapacitou.


generálporučík Ing. Vlastimil PÍČEK